

۱ چه تعداد از عبارات زیر، درباره‌ی حرکت هماهنگ ساده، نادریست هستند؟
 الف) وقتی نوسانگر به نقاط بازگشت نزدیک می‌شود، حرکتش کندشونده است.
 ب) با دو برابر شدن دامنه‌ی حرکت، دوره‌ی تناوب نیز دو برابر می‌شود.
 ج) در نقطه‌ی تعادل، تندی نوسانگر، صفر است.
 د) حاصل ضرب دوره در بسامد حرکت، برابر عدد یک است.
 هـ) مسافت طی شده توسط نوسانگر در هر دوره، برابر است با $2A$.
 و) فاصله‌ی بین دو انتهای مسیر، برابر با دامنه است.

۴ ۵

۳ ۴

۲ ۳

۱ ۲

۲ در شکل زیر منحنی الکترو کاردیوگرام قلب یک شخص رسم شده است. در هر تناوب در نقطه‌ی R بطن‌ها شروع به انقباض می‌کنند. اگر در هر سه دقیقه ۲۰۰ بار این رویداد به طور منظم رخ دهد، دوره‌ی تناوب ضربان قلب این شخص چند ثانیه است؟

۴ ۰/۹۲

۳ ۰/۸۲

۲ ۰/۹

۱ ۰/۸

۳ اگر بسامد زاویه‌ای نوسانگر دوره‌ای A ، ۲۵ درصد بیش‌تر از بسامد زاویه‌ای نوسانگر دوره‌ای B باشد، آنگاه دوره‌ی حرکت A :

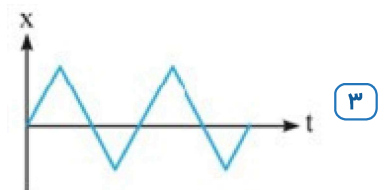
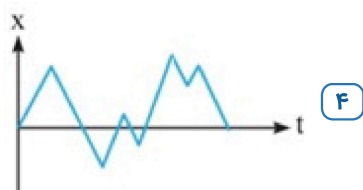
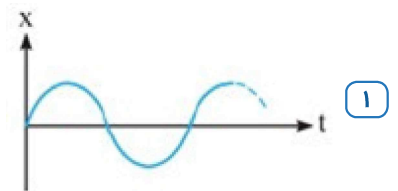
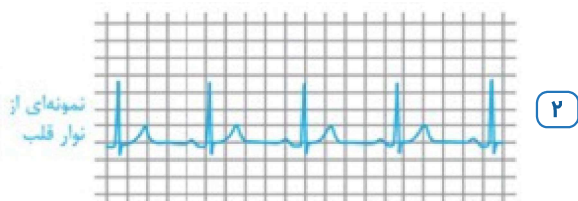
۲ ۲۰ درصد بیش‌تر از دوره‌ی حرکت B است.

۱ ۲۵ درصد بیش‌تر از دوره‌ی حرکت B است.

۴ ۲۰ درصد کم‌تر از دوره‌ی حرکت B است.

۳ ۲۵ درصد کم‌تر از دوره‌ی حرکت B است.

۴ از بین نمودارهای زیر، کدامیک مربوط به یک نوسان دوره‌ای نمی‌باشد؟

۵) بسامد زاویه‌ای نوسانگر A ، در برابر بسامد زاویه‌ای نوسانگر B است. اگر در مدت زمان یک دقیقه، تعداد چرخه‌های طی شده توسط A ، ۲۰ دور بیشتر از B باشد بسامد حرکت نوسانگر B چند هرتز است؟

- ۱) ۳ ۲) ۶ ۳) $\frac{1}{3}$ ۴) $\frac{1}{6}$

۶) چند مورد از عبارتهای زیر درست است؟

- الف) معادله‌ی مکان - زمان هر متحرکی که نوسان دوره‌ای انجام می‌دهد الزاماً به صورت یک تابع سینوسی (یا کسینوسی) است.
 ب) در حرکت هماهنگ ساده، مسافت‌های یکسان، الزاماً در مدت یکسان پیموده می‌شود.
 ج) هرچه جرم وزنه‌ی آونگ ساده بیشتر باشد، دوره‌ی نوسان‌های آن بیشتر خواهد بود.
 د) در حرکت هماهنگ ساده، هنگامی که نوسانگر به مرکز نوسان نزدیک می‌شود حرکتش قطعاً تندشونده است.

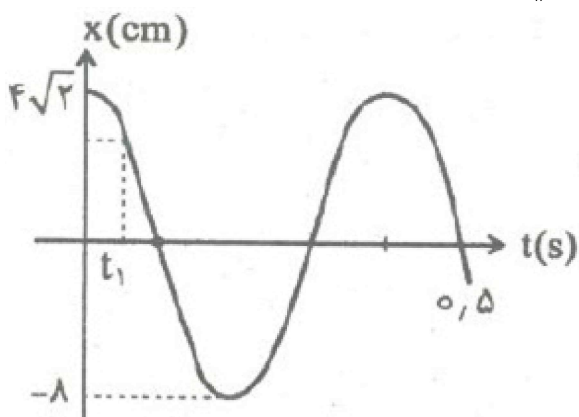
- ۱) ۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) ۴

۷) چه تعداد از عبارتهای زیر در ارتباط با نوسانگر هماهنگ ساده‌ای که در حال دور شدن از نقطه‌ی تعادل است، نادرست است؟

- الف) اندازه‌ی شتاب نوسانگر افزایش می‌یابد.
 ب) اندازه‌ی بردار تکانه‌ی جسم نوسانگر کاهش می‌یابد.
 ج) اندازه‌ی بردار مکان جسم افزایش می‌یابد.
 د) حرکت نوسانگر، شتابدار کندشونده است.
 هـ) انرژی پتانسیل نوسانگر کاهش می‌یابد.
 و) اندازه‌ی نیروی بازگرداننده کاهش می‌یابد.

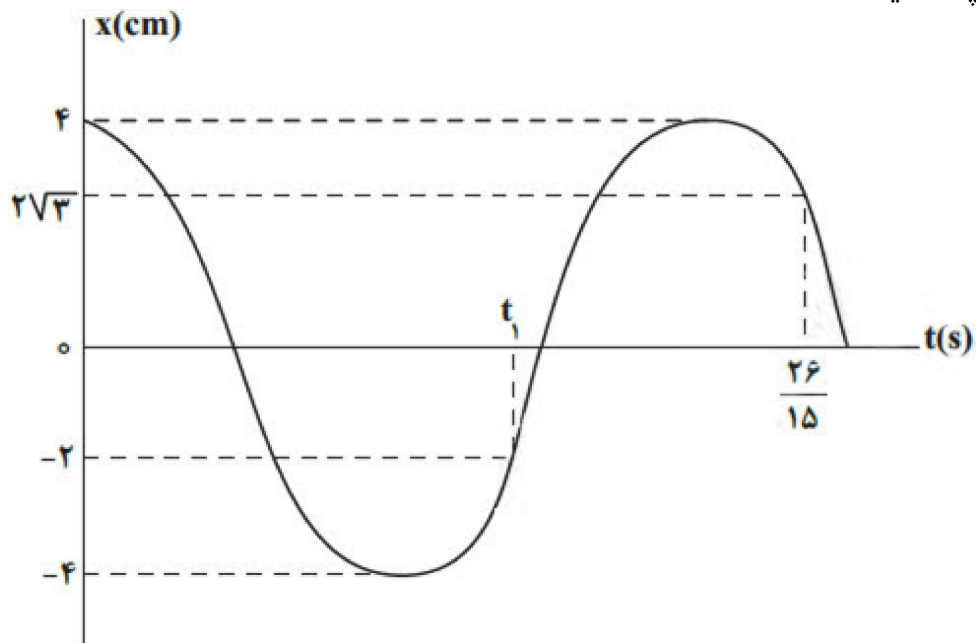
- ۱) صفر ۲) ۳ ۳) ۲ ۴) ۱

۸) برای نمودار مکان زمان نوسانگری مطابق شکل مقابل، مقدار t_1 چند ثانیه است؟

- ۱) $\frac{1}{50}$ ۲) $\frac{1}{10}$ ۳) $\frac{1}{4}$ ۴) $\frac{1}{20}$

۹ در شکل زیر، نمودار مکان - زمان نوسانگری که حرکت هماهنگ ساده انجام می‌دهد، رسم شده است. در این نمودار t_1 چند ثانیه است؟

$\frac{13}{15}$ (۴)

$\frac{4}{15}$ (۳)

$\frac{8}{15}$ (۲)

$\frac{16}{15}$ (۱)

۱۰ معادله مکان - زمان حرکت هماهنگ ساده‌ای در SI به صورت $x = A \cos 5.0\pi t$ است. اگر تندی متوسط نوسانگر در بازه زمانی $t_1 = 0.5$ s تا $t_2 = 0.25$ s برابر با $1/5 \frac{m}{s}$ باشد، دامنه نوسان چند سانتی‌متر است؟

۶ (۴)

$4/5$ (۳)

۳ (۲)

$1/5$ (۱)

۱۱ معادله مکان - زمان حرکت هماهنگ ساده‌ای در SI به صورت $x = 0.4 \cos(10\pi t)$ است. از لحظه $t_1 = \frac{1}{30}$ s تا

$t_2 = \frac{7}{40}$ s چند ثانیه بردار شتاب و سرعت نوسانگر در یک جهت می‌باشند؟

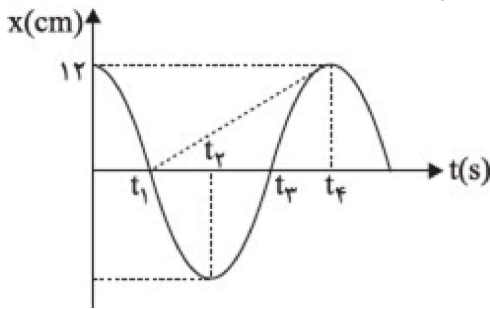
$\frac{1}{40}$ (۴)

$\frac{1}{60}$ (۳)

$\frac{1}{15}$ (۲)

$\frac{3}{40}$ (۱)

۱۲) نمودار مکان - زمان نوسانگر ساده‌ای مطابق شکل است. اگر شیب خطی که نمودار را در دو لحظه t_1 و t_2 به یکدیگر وصل می‌کند $0/4$ واحد SI باشد، معادله‌ی مکان - زمان این نوسانگر در SI کدام است؟

$x = 0/12 \text{ Cos} (2 \cdot \pi t)$ (۳)

$x = 0/12 \text{ Cos} (10\pi t)$ (۲)

$x = 0/12 \text{ Cos} (5\pi t)$ (۱)

$x = 0/12 \text{ Cos} \left(\frac{25}{3} \pi t \right)$ (۴)

۱۳) معادله‌ی مکان - زمان نوسانگری در SI به صورت $x = 0/2 \text{ Cos} (2 \cdot \pi t)$ داده شده است. در بازه‌ی زمانی $0 \leq t \leq \frac{1}{3} \text{ s}$ ، چند ثانیه متحرک به صورت تندشونده حرکت می‌کند؟

$\frac{1}{8}$ (۴)

$\frac{1}{12}$ (۳)

$\frac{1}{6}$ (۲)

$\frac{1}{4}$ (۱)

۱۴) معادله‌ی مکان - زمان نوسانگری در SI به صورت $x = 0/2 \text{ Cos} (5\pi t)$ داده شده است. در کدام یک از لحظات زیر شتاب نوسانگر در جهت منفی محور نوسان و حرکت نوسانگر کندشونده است؟

$0/37$ (۴)

$0/21$ (۳)

$0/14$ (۲)

$0/07$ (۱)

۱۵) در یک حرکت هماهنگ ساده، A دامنه‌ی نوسان و T دوره‌ی نوسان است. اگر بیشترین مسافتی که نوسانگر در مدت زمان $\frac{T}{6}$ می‌پیماید، 17 سانتی‌متر باشد، طول پاره‌خط نوسان چند سانتی‌متر است؟ ($\sqrt{2} \approx 1/4$, $\sqrt{3} \approx 1/7$)

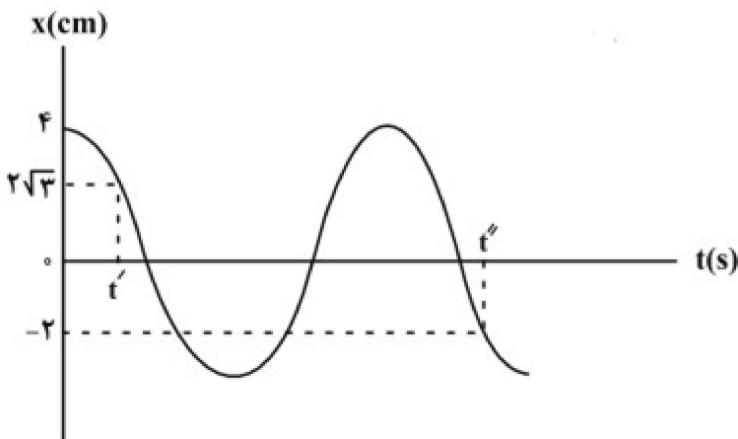
34 (۴)

17 (۳)

20 (۲)

10 (۱)

۱۶) نمودار مکان - زمان نوسانگر هماهنگ ساده‌ای به جرم 90 g مطابق شکل زیر است. اگر $t'' - t' = \frac{3}{8} \text{ s}$ باشد، انرژی مکانیکی نوسانگر چند میلی‌ژول است؟ ($\pi^2 = 10$)

32 (۴)

16 (۳)

8 (۲)

4 (۱)

۱۷ در یک حرکت هماهنگ ساده در راستای محور x و حول مبدأ مختصات، فاصله بین دو انتهای مسیر 20 cm است و نوسانگر این فاصله را در هر دقیقه 240 بار طی می‌کند. اندازه سرعت متوسط نوسانگر وقتی با یک بار تغییر جهت از مکان $x_1 = -2 \text{ cm}$ به مکان $x_2 = +2 \text{ cm}$ می‌رسد، چند سانتی‌متر بر ثانیه است؟

۱۶ (۴)

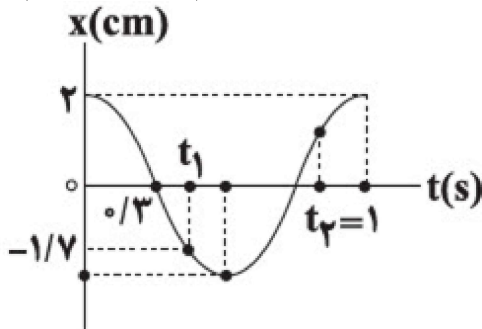
۸ (۳)

۴ (۲)

۲ (۱)

۱۸ نمودار مکان - زمان یک نوسانگر هماهنگ ساده مطابق شکل زیر است. تندی متوسط در این نوسانگر بین دو لحظه t_1 و t_2 چند $\frac{\text{cm}}{\text{s}}$ است؟

$$(\sqrt{3} = 1/7, \sqrt{2} = 1/4)$$

۶/۶ (۴)

۵/۴ (۳)

۶ (۲)

۷/۴ (۱)

۱۹ معادله حرکت هماهنگ ساده‌ای در SI به صورت $x = 0.4 \cos \frac{\pi}{4} t$ است. در بازه زمانی $2 \text{ s} \leq t \leq 6 \text{ s}$ مسافت طی شده و جابه‌جایی برحسب سانتی‌متر به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

۸ و ۱۶ (۴)

۱۶ و صفر (۳)

-۸ و ۸ (۲)

۸، صفر (۱)

۲۰ نوسانگر هماهنگ ساده‌ای در حال نوسان بر روی پاره‌خطی می‌باشد. در لحظه‌ای که این نوسانگر در حال نزدیک شدن به نقطه تعادل است، کدام گزینه، در مورد حرکت نوسانگر الزاماً صحیح است؟ (پاره‌خط نوسان روی محور x هاست.)

(۱) در مکان‌های مثبت قرار دارد. (۲) بردار سرعت آن در جهت محور x هاست.

(۳) بردار شتاب آن خلاف جهت محور x هاست. (۴) اندازه شتاب آن در حال کاهش است.

۲۱ معادله مکان - زمان نوسانگر هماهنگ ساده‌ای در SI، به صورت $x = 0.6 \cos(40\pi t)$ است. در کدام یک از لحظه‌های زیر بر حسب ثانیه، جسم در حال دور شدن از مرکز نوسان (نقطه تعادل) است؟

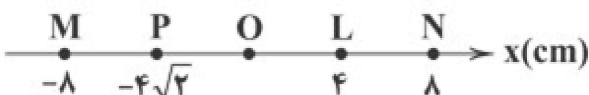
$t = \frac{3}{160}$ (۴)

$t = \frac{1}{160}$ (۳)

$t = \frac{1}{32}$ (۲)

$t = \frac{1}{16}$ (۱)

۲۲ مطابق شکل زیر، نوسانگر هماهنگ ساده‌ای روی پاره‌خط MN در دو طرف نقطه تعادل O نوسان نموده و در مدت‌زمان 0.5 از نقطه P بدون تغییر جهت حرکت، به نقطه L می‌رود. اگر این نوسانگر در مبدأ زمان از نقطه N به حرکت درآمده باشد، دومین بار در چه لحظه‌ای برحسب ثانیه بردار نیروی وارد بر نوسانگر دچار تغییر جهت می‌شود؟

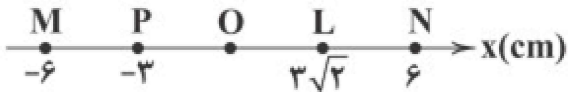
$t = \frac{3}{200}$ (۴)

$t = \frac{18}{100}$ (۳)

$t = \frac{6}{100}$ (۲)

$t = \frac{1}{40}$ (۱)

۲۳ مطابق شکل زیر، نوسانگر هماهنگ ساده‌ای روی پاره‌خط MN، در دو طرف نقطه‌ی تعادل O نوسان می‌کند. اگر نوسانگر در مدت‌زمان s $\frac{1}{120}$ از نقطه‌ی L، بدون تغییر جهت حرکت، به نقطه‌ی P برود، در هر دقیقه چند بار طول پاره‌خط MN را طی می‌کند؟

۷۵۰ (۴)

۱۵۰۰ (۳)

۳۰۰۰ (۲)

۶۰۰۰ (۱)

۲۴ نوسانگری روی پاره‌خطی به طول ۲۰ cm، حرکت هماهنگ ساده انجام می‌دهد. کم‌ترین مدت‌زمانی که نوسانگر می‌تواند مسافت $10\sqrt{3}$ cm را طی کند، برابر با $\frac{1}{25}$ s است. بیشینه‌ی سرعت نوسانگر چند متر بر ثانیه است؟

$\frac{3\pi}{20}$ (۴)

$\frac{3\pi}{10}$ (۳)

$\frac{4\pi}{15}$ (۲)

$\frac{8\pi}{15}$ (۱)

۲۵ حداکثر مسافت طی‌شده در یک حرکت نوسانی ساده، در مدت زمان دلخواهی، معادل با $\frac{1}{3}$ دوره‌ی این حرکت نوسانی، چند برابر طول پاره‌خط نوسانی است؟

$\frac{\sqrt{3}}{4}$ (۴)

$\frac{\sqrt{3}}{2}$ (۳)

$2\sqrt{3}$ (۲)

$\sqrt{3}$ (۱)

۲۶ معادله‌ی مکان - زمان نوسانگر هماهنگ ساده‌ای در SI به صورت $x = 6 \cos\left(\frac{\pi}{3}t\right)$ است. تندی متوسط این نوسانگر در بازه‌ی زمانی $t_1 = 0$ تا $t_2 = 4$ s چند سانتی‌متر بر ثانیه بوده و در این بازه‌ی زمانی، چند ثانیه انرژی جنبشی نوسانگر در حال افزایش بوده است؟ (به ترتیب از راست به چپ)

$2/5 - 37/5$ (۴)

$1/5 - 22/5$ (۳)

$1/5 - 37/5$ (۲)

$2/5 - 22/5$ (۱)

۲۷ معادله‌ی مکان - زمان متحرکی که بر روی محور x حرکت می‌کند، در SI به صورت $x = 2 \cos\left(\frac{\pi}{2}t\right)$ است. در کدام‌یک از لحظات زیر، بردار مکان متحرک، قرینه‌ی بردار مکان اولیه‌ی آن نیمی‌باشد؟

پایان ثانیه‌ی دوم (۱)

پایان ثانیه‌ی چهارم (۲)

پایان دو ثانیه‌ی پنجم (۴)

پایان سه ثانیه‌ی دوم (۳)

۲۸ نوسانگر ساده‌ای با دامنه‌ی A نوسان می‌کند. اگر کم‌ترین زمان لازم برای آن‌که از مکان $A + \frac{\sqrt{3}}{2}A$ بعد از یک تغییر جهت حرکت به مکان $A - \frac{A}{2}$ برسد برابر $\frac{1}{6}$ s باشد، بسامد حرکت چند هرتز است؟

۴ (۴)

$3/5$ (۳)

۵ (۲)

$2/5$ (۱)

۲۹) نوسان‌گری روی یک پاره‌خط به طول ۱۲ cm حرکت هماهنگ ساده را انجام می‌دهد. حداکثر مسافتی که این نوسان‌گر

در مدت زمان $\frac{1}{3}$ دوره تناوب می‌تواند طی کند، چند سانتی‌متر است؟

$\sqrt{3}$ (۴)

$3\sqrt{3}$ (۳)

$6\sqrt{3}$ (۲)

۶ (۱)

۳۰) متحرکی روی پاره‌خط AB نوسان هماهنگ انجام می‌دهد. اگر $AC = CO = OD = DB$ باشد و متحرک فاصله‌ی

CD را در t_1 ثانیه و فاصله‌ی DB را در t_2 ثانیه طی کند، نسبت $\frac{t_1}{t_2}$ چه قدر است؟

$\frac{4}{3}$ (۴)

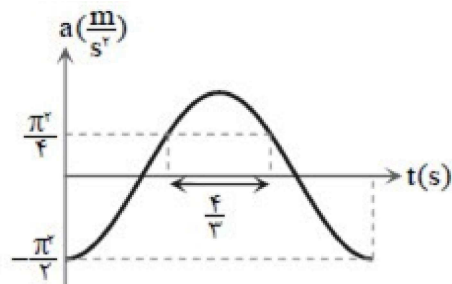
$\frac{3}{2}$ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۳۱) نمودار شتاب زمان نوسان‌گری به جرم ۱۰۰ گرم که حرکت هماهنگ ساده دارد مطابق شکل روبه‌رو است. در لحظه‌ی

$t = \frac{4}{3}s$ ، نوسان‌گر در چند سانتی‌متر مرکز نوسان قرار دارد؟

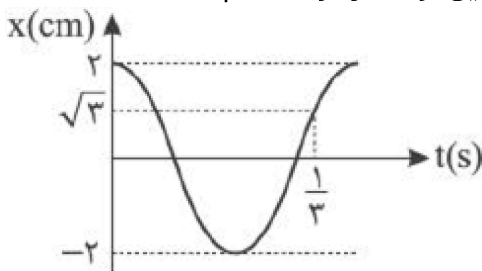
$\frac{\sqrt{3}}{2}$ (۴)

$\sqrt{3}$ (۳)

$\frac{1}{2}$ (۲)

۱ (۱)

۳۲) نمودار مکان-زمان هماهنگ ساده به صورت زیر است. معادله مکان-زمان این نوسانگر در SI کدام است؟

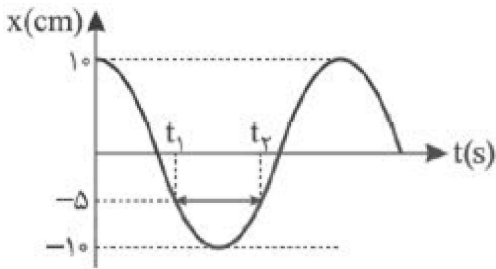
$x = 0.2 \cos\left(\frac{13\pi t}{2}\right)$ (۳)

$x = 0.2 \cos\left(\frac{\pi t}{2}\right)$ (۲)

$x = 0.2 \cos\left(\frac{11\pi t}{2}\right)$ (۱)

$x = 0.2 \cos(5\pi t)$ (۴)

۳۳ شکل زیر نمودار مکان-زمان یک نوسانگر ساده را نشان می‌دهد. اگر تندی متوسط در بازه زمانی t_1 تا t_2 برابر $\frac{1}{2} \frac{m}{s}$ باشد، بسامد نوسانگر چند هرتز است؟

۴۰ (۴)

۴ (۳)

۲۰ (۲)

۲ (۱)

۳۴ رابطه سرعت با مکان برای یک نوسانگر که حرکت هماهنگ ساده دارد در SI به صورت $v = \sqrt{0.2 - 8000x^2}$ داده شده است. طول پاره‌خط نوسان چند سانتی‌متر است؟

۴ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۰/۵ (۱)

۳۵ نوسانگر هماهنگ ساده‌ای روی پاره‌خطی به طول $2A$ ، حرکت هماهنگ ساده با دور تناوب T انجام می‌دهد. نسبت بیشینه مسافت به کمینه مسافتی که نوسانگر در مدت زمان $\frac{T}{4}$ می‌تواند طی کند، کدام است؟

$(\sqrt{3} \approx 1.7, \sqrt{2} \approx 1.4)$

۲ (۴)

$\frac{17}{14}$ (۳)

$\frac{7}{3}$ (۲)

۱ (۱)

۳۶ نوسانگری روی محور x حرکت هماهنگ ساده انجام می‌دهد و مبدأ مختصات نقطه‌ی تعادل (مرکز نوسان) است. اگر دامنه‌ی حرکت نوسانگر 2 cm و بسامد حرکتش $\frac{1}{4} \text{ Hz}$ باشد. بزرگی سرعت متوسط نوسانگر در کم‌ترین بازه‌ی زمانی که از مکان $+\sqrt{2} \text{ cm}$ در جهت محور x عبور می‌کند و سپس به مکان $-\sqrt{2} \text{ cm}$ می‌رسد، چند سانتی‌متر بر ثانیه است؟

$\sqrt{2}$ (۴)

$\frac{2\sqrt{2}}{5}$ (۳)

$\frac{2\sqrt{2}}{3}$ (۲)

صفر (۱)

۳۷ نوسانگری با بسامد 7 Hz و دامنه 20 cm حرکت هماهنگ ساده انجام می‌دهد. نوسانگر در لحظه t_1 در فاصله 34 سانتی‌متری از یک انتهای مسیر نوسان و در لحظه t_2 در فاصله 10 سانتی‌متری از نقطه تعادل قرار دارد. اگر نوع حرکت نوسانگر در لحظه t_1 کندشونده و در لحظه t_2 تندشونده باشد، حداقل مقدار $(t_2 - t_1)$ چند ثانیه است؟

$(\sqrt{3} \approx 1.7 \text{ و } \sqrt{2} \approx 1.4, t_2 > t_1)$

$\frac{1}{10}$ (۴)

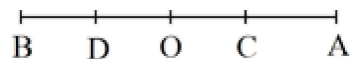
$\frac{1}{24}$ (۳)

$\frac{1}{6}$ (۲)

$\frac{1}{12}$ (۱)

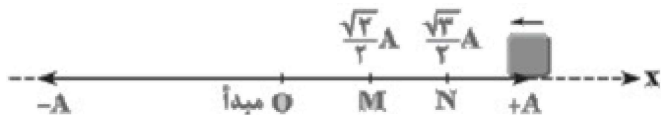
متحرکی روی پاره خط AB نوسان هماهنگ انجام میدهد اگر $AC = CO = OD = DB$ باشد و متحرک فاصله CD

را در t_1 ثانیه و فاصله DB را در t_2 ثانیه طی کند، نسبت $\frac{t_1}{t_2}$ چه قدر است؟

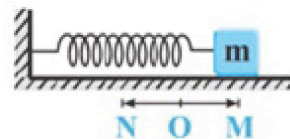
- ۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

نوسان گر ساده‌ای بر روی پاره خط نشان داده شده، مطابق شکل از نقطه‌ی $+A$ و در خلاف جهت محور x شروع به نوسان می‌کند. اگر متحرک ۲ ثانیه پس از شروع حرکت، بدون تغییر جهت به موقعیت N برسد، چند ثانیه پس از عبور از N ، متحرک برای اولین بار به نقطه‌ی M می‌رسد؟

- ۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

مطابق شکل، در لحظه‌ی $t = 0$ بسته‌ای از نقطه‌ی M رها شده و حول نقطه‌ی O شروع به نوسان می‌کند. مکان این نوسان گر پس از گذشت مدت زمان $\frac{1}{6}$ دوره، چه کسری از دامنه‌ی آن است؟

- ۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

زره‌ای روی پاره‌خطی به طول 12 cm با بسامد 50 Hz حرکت نوسانی هماهنگ ساده می‌کند و در یک لحظه از مرکز نوسان عبور می‌کند. نسبت مسافت طی شده به اندازه‌ی جابه‌جایی این نوسانگر این لحظه تا $\frac{3}{20}$ ثانیه پس از آن کدام است؟

- ۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

نوسانگر هماهنگ ساده‌ای با دامنه‌ی A در لحظه‌ی t در مکان $+\frac{A}{2}$ به سمت مرکز نوسان در حال حرکت است و پس از

یکبار تغییر جهت تا مکان $-\frac{\sqrt{2}}{2}A$ می‌رود. در این بازه‌ی زمانی به ترتیب از راست به چپ در چه مدت زمانی مکان آن مثبت بوده و در چه مدت زمانی سرعت آن منفی است؟ (T دوره‌ی حرکت نوسانگر است.)

- ۱ (۱) صفر، صفر ۲ (۲) $\frac{T}{2}, \frac{T}{6}$ ۳ (۳) $\frac{T}{6}, \frac{T}{12}$ ۴ (۴) $\frac{T}{3}, \frac{T}{12}$

نوسان‌گری که حرکت هماهنگ ساده انجام می‌دهد، در لحظه‌ی t_1 در مکان $+\frac{A}{\sqrt{2}}$ و در لحظه‌ی $t_2 > t_1$ در مکان

$+\frac{A}{2}$ قرار دارد. اندازه‌ی بیش‌ترین سرعت متوسط نوسان‌گر در بازه‌ی t_1 تا t_2 کدام است؟ (A دامنه‌ی نوسان، T دوره‌ی حرکت و در $t = 0$ نوسان‌گر در مبدأ مختصات است.)

$$\frac{12(\sqrt{2}-1)}{v} \frac{A}{T} \quad \text{۲}$$

$$12(\sqrt{2}+1) \frac{A}{T} \quad \text{۱}$$

$$12(\sqrt{2}-1) \frac{A}{T} \quad \text{۴}$$

$$\frac{12(\sqrt{2}+1)}{v} \frac{A}{T} \quad \text{۳}$$

نوسانگری روی محور x ها بین دو مکان $+6m$ و $-6m$ نوسان می‌کند. اگر این نوسان‌گر در لحظه‌ی t (برحسب ثانیه) در مکان $x = -3m$ و در حال دور شدن از مرکز باشد و همچنین در لحظه‌ی $t + 9$ (برحسب ثانیه) برای دومین بار از لحظه‌ی t به بعد به مکان $x = +3\sqrt{3}m$ برسد، این نوسان‌گر در مدت یک دقیقه چند نوسان کامل انجام می‌دهد؟

$$5 \quad \text{۴}$$

$$4 \quad \text{۳}$$

$$3 \quad \text{۲}$$

$$2 \quad \text{۱}$$

دامنه‌ی نوسان یک نوسانگر ساده ۱۰ سانتی‌متر و بسامد آن ۲۵ هرتز است، مقدار بیشینه سرعت متوسط نوسانگر، در یک بازه‌ی زمانی معادل $\frac{1}{4}$ دوره، چند متر بر ثانیه است؟

$$0 \quad \text{۴}$$

$$10 \quad \text{۳}$$

$$5\sqrt{2} \quad \text{۲}$$

$$2\sqrt{2} \quad \text{۱}$$

۱

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی عبارت‌ها:

الف) تندی نوسانگر در نقاط بازگشت برابر صفر است، بنابراین وقتی نوسانگر به نقاط بازگشت نزدیک می‌شود، حرکتش کندشونده است. (✓)

ب) زیرا دوره‌ی حرکت نوسانگر، مستقل از دامنه‌ی آن است و در نتیجه با دو برابر شدن دامنه، دوره‌ی حرکت تغییری نخواهد کرد. (×)

ج) در نقطه‌ی تعادل، تندی نوسانگر، حداکثر مقدار خودش است، یعنی $v_{\max} = A\omega$. (×)

د) عبارت درست است، زیرا: $T = \frac{1}{f} \Rightarrow T \times f = \frac{1}{f} \times f = 1$ ✓

ه) مسافت طی‌شده توسط نوسانگر در هر دوره برابر با $4A$ است. جابه‌جایی نوسانگر در همین مدت برابر صفر است. (×)

و) فاصله‌ی بین دو انتهای مسیر، برابر $2A$ است که به آن خط نوسان نیز می‌گویند. (×)

۲

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. به صورت زیر عمل می‌کنیم:

$$T = \frac{t}{n} = \frac{3 \times 60}{200} = 0.9 \text{ s}$$

۳

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

$$\omega_A = 0.25\omega_B + \omega_B$$

$$\omega_A = 1.25\omega_B \Rightarrow f_A = 1.25f_B \Rightarrow \frac{1}{T_A} = \frac{1}{T_B}$$

$$\frac{T_B}{T_A} = 1.25 \Rightarrow \frac{T_A}{T_B} = \frac{1}{1.25}$$

$$\left(\frac{T_A}{T_B} - 1\right) \times 100 = \left(\frac{1}{1.25} - 1\right) \times 100 = \frac{-0.25}{1.25} \times 100 = -20\%$$

پس دوره‌ی A، ۲۰ درصد کم‌تر از دوره‌ی B است.

۴

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۴ هیچ الگوی تکرارشونده‌ای دیده نمی‌شود. بنابراین نمی‌تواند متعلق به یک نوسان دوره‌ای باشد.

۵

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

$$\omega_A = 2\omega_B \Rightarrow f_A = 2f_B \quad f_B = ?$$

$$n_A = n_B + 20 \xrightarrow{n=tf} tf_A = tf_B + 20 \Rightarrow 120f_A = 120f_B + 20$$

$$120(2f_B) = 120f_B + 20 \Rightarrow 120f_B = 20 \Rightarrow f_B = \frac{20}{120} = \frac{1}{6} \text{ Hz}$$

۶

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مورد «د» درست است و بقیه‌ی موارد نادرست است.

الف) نمودار مکان - زمان برای حرکت هماهنگ ساده که نوع خاصی از نوسان دوره‌ای است، سینوسی می‌باشد.

ب) حرکت هماهنگ ساده حرکتی با شتاب متغیر است و مسافت‌های یکسان الزاماً در مدت زمان برابر طی نمی‌شود.

ج) دوره نوسان‌های آونگ مستقل از جرم گلوله‌ی آن است.

د) وقتی نوسانگر به مرکز نزدیک می‌شود، حرکت تندشونده و وقتی از مرکز دور شود، حرکت کندشونده است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عبارتهای «ه» و «و» نادرست هستند.

۷

بررسی عبارتهای نادرست:

ه) با دور شدن از نقطه‌ی تعادل، تندی و انرژی جنبشی جسم کاهش می‌یابد و در نتیجه انرژی پتانسیل آن افزایش می‌یابد.

و) هرگاه اندازه‌ی شتاب نوسانگر افزایش یابد، حتماً اندازه‌ی نیروی بازگرداننده نیز افزایش می‌یابد.

$$t = T + \frac{1}{4}T = \frac{5}{4}T$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۸

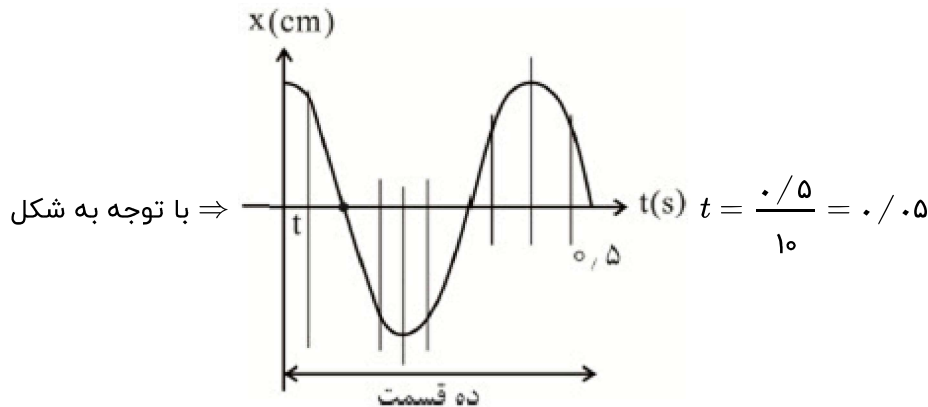
$$\frac{5}{4}T = \frac{5}{10} \Rightarrow T = \frac{4}{10}S$$

$$\omega = \frac{2\pi}{T} \Rightarrow \omega = \frac{2\pi}{.4} = 5\pi \frac{\text{Rad}}{S}$$

$$x(t) = ./.8 \cos 5\pi t \Rightarrow x = ./.4\sqrt{2} \Rightarrow ./.4\sqrt{2} = ./.8 \cos 5\pi t$$

$$\cos 5\pi t = \frac{./.4\sqrt{2}}{./.8} = \frac{\sqrt{2}}{2} = \cos \frac{\pi}{4}$$

$$5\pi t = \frac{\pi}{4} \Rightarrow t = \frac{1}{20}$$

با توجه به شکل $t = \frac{.5}{10} = ./.05$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. با توجه به این‌که نوسانگر در لحظه $t = \frac{26}{25} s$ در مکان $x = 2\sqrt{3} \text{ cm}$ است، با استفاده از

۹

رابطه $x = A \cos \omega t$ ، بسامد زاویه‌ای را می‌یابیم:

$$x = A \cos \omega t \xrightarrow[t = \frac{26}{15} s, A = 4 \text{ cm}]{x = 2\sqrt{3} \text{ cm}} 2\sqrt{3} = 4 \cos \omega \times \frac{26}{15} \Rightarrow \cos \frac{26}{15} \omega = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\xrightarrow{\text{با توجه به نمودار}} \frac{26}{15} \omega = 2\pi + \frac{\pi}{6} \Rightarrow \frac{26}{15} \omega = \frac{13\pi}{6} \Rightarrow \omega = \frac{5\pi}{4} \frac{\text{rad}}{s}$$

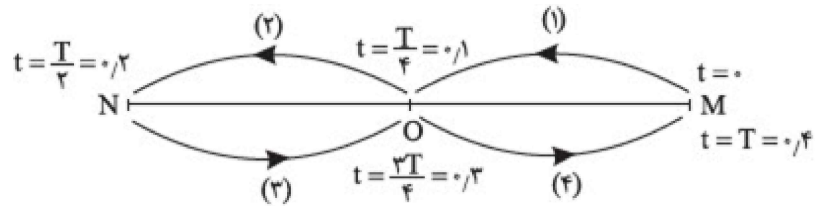
اکنون می‌توان t_1 را به دست آورد. چون در لحظه t_1 مکان نوسانگر برابر $x = -2 \text{ cm}$ است، داریم:

$$x = A \cos \omega t \xrightarrow[A = 4 \text{ cm}]{x = -2 \text{ cm}} -2 = 4 \cos \frac{5\pi}{4} t_1 \Rightarrow \cos \frac{5\pi}{4} t_1 = -\frac{1}{2}$$

$$\xrightarrow{\text{با توجه به نمودار}} \frac{5\pi}{4} t_1 = \pi + \frac{\pi}{3} \Rightarrow \frac{5\pi}{4} t_1 = \frac{4\pi}{3} \Rightarrow t_1 = \frac{16}{15} s$$

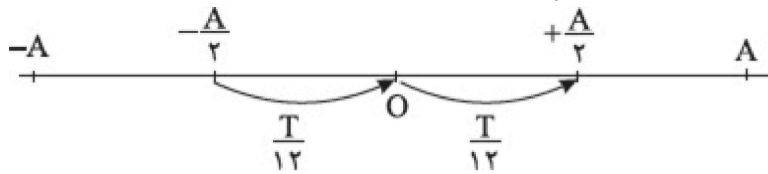
گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۱۴

$$\omega = 5\pi = \frac{2\pi}{T} \Rightarrow T = 0.4 \text{ s}$$

با توجه به پاره‌خط نوسان چون $a < 0$ و حرکت کندشونده است، باید نوسانگر در ناحیه‌ی ۴ یعنی در بازه‌ی زمانی $0.3 < t < 0.4$ باشد، پس گزینه‌ی (۴) صحیح است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بیش‌ترین مسافتی که نوسانگر در مدت $\frac{T}{6}$ طی می‌کند مربوط به مسیر زیر است: ۱۵

$$2\left(\frac{\Lambda}{2}\right) = \Lambda = 17 \text{ cm}$$

طول پاره‌خط دو برابر دامنه است.

$$MN = 2 \times 17 = 34 \text{ cm}$$

دقت کنید بیشترین مسافت در اطراف مرکز نوسان رخ می‌دهد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۱۶

ابتدا با توجه به این که $t'' - t' = \frac{3}{8} \text{ s}$ است، دوره‌ی حرکت نوسانگر را به دست می‌آوریم:

$$t'' - t' = \frac{T}{6} + T + \frac{T}{12} \Rightarrow \frac{3}{8} = \frac{5T}{4} \Rightarrow T = 0.3 \text{ s}$$

$$f = \frac{10}{3} \text{ Hz}$$

از آن‌جا که $f = \frac{1}{T}$ است، بنابراین:

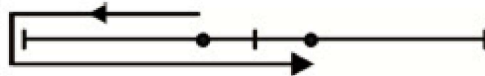
بنابراین انرژی مکانیکی نوسانگر برابر است با:

$$E = 2\pi^2 m A^2 f^2 = 2 \times 10 \times 0.09 \times (4 \times 10^{-2})^2 \times \left(\frac{10}{3}\right)^2 \Rightarrow E = 32 \times 10^{-3} \text{ J} = 32 \text{ mJ}$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در هر نوسان کامل ۲ بار طول پاره‌خط طی شده و این یعنی در هر دقیقه ۱۲۰ نوسان کامل

داریم و هر نوسان کامل $T = \frac{1}{2} s$ طول می‌کشد.

می‌توان نشان داد در چنین حرکتی که متحرک با یک بار تغییر جهت به همان فاصله قبلی از نقطه تعادل بازمی‌گردد، نصف یک نوسان کامل را طی می‌کند:

$$\Delta t = \frac{1}{2} T = \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} s = \frac{1}{4} s$$

$$\Delta x = x_2 - x_1 = +2 - (-2) = +4 \text{ cm}$$

$$V_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{4}{\frac{1}{4}} = 16 \frac{\text{cm}}{s}$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. برای تعیین تندی متوسط باید مکان نوسانگر در لحظه t_1 و مکان نوسانگر در لحظه t_2 (یعنی x_2) را بیابیم. برای این منظور، یکی را راه‌حل‌ها، استفاده از معادله حرکت است. بنابراین ابتدا معادله حرکت را

$$\frac{T}{4} = 0.3 \Rightarrow T = 1.2 s \Rightarrow \omega = \frac{2\pi}{T} = \frac{2\pi}{1.2} \Rightarrow \omega = \frac{5\pi}{3} \frac{\text{rad}}{s} \quad \text{می‌نویسیم:}$$

$$\Rightarrow x = A \cos \omega t \xrightarrow{A=2 \text{ cm}} x = 2 \cos \frac{5\pi}{3} t$$

با داشتن معادله حرکت، لحظه t_1 را می‌یابیم. چون نوسانگر در لحظه t_1 در مکان $x = -1/7 \text{ cm}$ است، داریم:

$$x = 2 \cos \frac{5\pi}{3} t \Rightarrow -1/7 = 2 \cos \frac{5\pi}{3} t_1 \xrightarrow{1/7 = \sqrt{3}} \cos \frac{5\pi}{3} t_1 = -\frac{\sqrt{3}}{2} = \cos \frac{5\pi}{6}$$

$$\Rightarrow \frac{5\pi}{3} t_1 = \frac{5\pi}{6} \Rightarrow t_1 = \frac{1}{2} s$$

برای محاسبه مکان نوسانگر در لحظه $t_2 = 1 s$ می‌توان نوشت:

$$x_2 = 2 \cos \frac{5\pi}{3} t_2 \xrightarrow{t_2=1 s} x_2 = 2 \cos \frac{5\pi}{3} \times 1 \xrightarrow{\cos \frac{5\pi}{3} = \frac{1}{2}} x_2 = 2 \times \frac{1}{2} \Rightarrow x_2 = 1 \text{ cm}$$

اکنون مسافت طی شده در بازه زمانی t_1 تا t_2 را پیدا می‌کنیم. با توجه به نمودار، نوسانگر ابتدا از مکان $-1/7 \text{ cm}$ به مکان -2 cm در خلاف جهت محور جابه‌جا شده است و سپس از مکان -2 cm به مکان $+1 \text{ cm}$ رفته است؛ بنابراین

$$L = 0.3 + 3 = 3.3 \text{ cm} \quad \text{مسافت طی شده در مجموع برابر است با:}$$

در نهایت تندی متوسط برابر است با:

$$S_{av} = \frac{L}{\Delta t} \xrightarrow{\Delta t = t_2 - t_1 = 1 - \frac{1}{2} = \frac{1}{2} s, L = 3.3 \text{ cm}} S_{av} = \frac{3.3}{\frac{1}{2}} \Rightarrow S_{av} = 6.6 \frac{\text{cm}}{s}$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. برای محاسبه جابه‌جایی نوسانگر، ابتدا مکان آن را در لحظه‌های $t_1 = 2s$ و $t_2 = 6s$ می‌یابیم:

$$x = 0.04 \cos \frac{\pi}{4} t \Rightarrow \begin{cases} t_1 = 2s \Rightarrow x_1 = 0.04 \cos \frac{\pi}{4} \times 2 = 0.04 \cos \frac{\pi}{2} \Rightarrow x_1 = 0 \\ t_2 = 6s \Rightarrow x_2 = 0.04 \cos \frac{\pi}{4} \times 6 = 0.04 \cos \frac{3\pi}{2} \Rightarrow x_2 = 0 \end{cases}$$

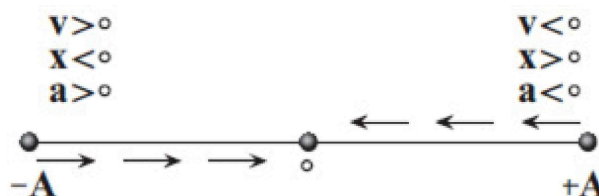
$\Delta x = x_2 - x_1 = 0 - 0 \Rightarrow \Delta x = 0$ بنابراین جابه‌جایی نوسانگر برابر است با:

برای محاسبه مسافت طی شده، می‌دانیم نوسانگر در هر دوره تناوب، ۴ برابر دامنه نوسان، مسافت طی می‌کند و در هر نصف دوره تناوب، به اندازه ۲ برابر دامنه نوسان مسافت طی می‌کند، بنابراین داریم:

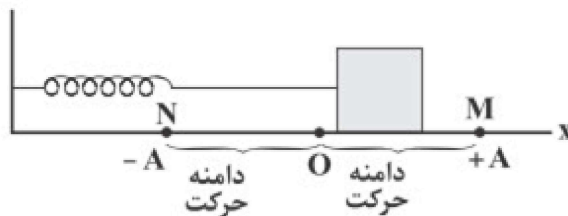
$$\omega = \frac{2\pi}{T} \xrightarrow{\omega = \frac{\pi}{4} \frac{\text{rad}}{s}} \frac{\pi}{4} = \frac{2\pi}{T} \Rightarrow T = 8s$$

$\Delta t = t_2 - t_1 = 6 - 2 = 4s \Rightarrow \frac{\Delta t}{T} = \frac{1}{2} \Rightarrow$ مسافت طی شده $= \Delta l = 2A = 2 \times 0.04 = 0.08m = 8cm$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. با توجه به شکل مقابل، نوسانگر در مکان‌های مثبت، با شتاب منفی و سرعت منفی و در مکان‌های منفی، با سرعت مثبت و شتاب مثبت، می‌تواند به مرکز نوسان نزدیک شود. بنابراین، گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ نمی‌تواند الزاماً درست باشند. اما از آنجایی که اندازه شتاب در دو انتهای مسیر بیشینه و در مرکز نوسان کمینه می‌باشد، لذا با نزدیک شدن نوسانگر به مرکز نوسان، الزاماً اندازه شتاب آن کاهش می‌یابد. یا می‌توان گفت، بنا به رابطه $a = -\omega^2 x$ ، با نزدیک شدن نوسانگر به نقطه تعادل، اندازه x کاهش می‌یابد، لذا اندازه a نیز کاهش خواهد یافت.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. با توجه به معادله مکان - زمان نوسانگر می‌توان نوشت:

$$\begin{cases} x = 0.06 \cos(4\pi t) \\ x = A \cos(\omega t) \end{cases} \Rightarrow \omega = 4\pi \left(\frac{\text{rad}}{s} \right) \xrightarrow{\omega = \frac{2\pi}{T}} T = \frac{1}{2} s$$

معادله مورد نظر برای نوسان‌کننده‌ای است که در لحظه $t = \frac{T}{4} = \frac{1}{8} s$ به نقطه O رسیده و در لحظه

$t = \frac{T}{2} = \frac{1}{4} s$ به نقطه N رسیده، متوقف شده و سپس تغییر جهت داده و در لحظه $t = \frac{3T}{4} = \frac{3}{8} s$ به نقطه

O رسیده و در ادامه در لحظه $t = T = \frac{1}{2} s$ به نقطه M می‌رسد. در بازه زمانی $t = \frac{1}{8} s$ تا $t = \frac{1}{4} s$ و

همچنین بازه زمانی $t = \frac{3}{8} s$ تا $t = \frac{1}{2} s$ در حال دور شدن از نقطه تعادل است. از بین گزینه‌های موجود، گزینه‌ی

(۴)، یعنی $t = \frac{3}{16} s$ در بازه زمانی $\frac{1}{8} s < t < \frac{1}{4} s$ قرار دارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نقطه‌ی P در $\left| \frac{\sqrt{2}}{2} \right| \left| \frac{\sqrt{2}}{2} \right|$ دامنه قرار دارد، بنابراین کمترین زمان برای آن‌که نوسانگر

فاصله‌ی PO را طی کند، $\frac{T}{8}$ است و نقطه‌ی L در $\frac{1}{2}$ دامنه قرار دارد، کمترین زمان برای آن‌که نوسانگر فاصله‌ی OL را طی کند $\frac{T}{12}$ است، پس کل زمان PL به اندازه‌ی $\frac{5T}{24}$ خواهد بود. می‌توان نوشت:

$$\frac{T}{8} + \frac{T}{12} = \frac{5T}{24} = \frac{5}{100} \Rightarrow T = \frac{24}{100} = \frac{6}{25} s$$

با داشتن دوره‌ی تناوب، می‌توان مقدار ω را محاسبه کرد:

$$\omega = \frac{2\pi}{T} \xrightarrow{T = \frac{6}{25} s} \omega = \frac{2\pi}{\frac{6}{25}} = \frac{50\pi}{6} = \frac{25\pi}{3} \left(\frac{\text{rad}}{s} \right)$$

مقادیر A و ω را در فرم کلی معادله‌ی مکان - زمان نوسانگر هماهنگ ساده جایگذاری می‌کنیم:

$$x = A \cos(\omega t) \xrightarrow{\substack{A = 0.08 m \\ \omega = \frac{25\pi}{3} \left(\frac{\text{rad}}{s} \right)}} x = 0.08 \cos\left(\frac{25\pi}{3} t\right)$$

هنگامی که نوسانگر از مرکز نوسان می‌گذرد، نیروی وارد بر آن صفر بوده و در حال تغییر جهت است، پس:

$$x = 0.08 \cos\left(\frac{25\pi}{3} t\right) = 0 \Rightarrow \frac{25\pi}{3} t = (2n - 1) \frac{\pi}{2} \Rightarrow t = (2n - 1) \frac{6}{100} s$$

$$\Rightarrow \text{اگر } n = 1, 2, 3, \dots \Rightarrow t = \frac{6}{100} s$$

بنابراین برای دومین بار در لحظه‌ی $t = \frac{18}{100}$ ، نیروی وارد بر نوسانگر دچار تغییر جهت می‌شود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نقطه‌ی L در $\frac{\sqrt{2}}{2}$ دامنه قرار دارد، بنابراین برای آن‌که نوسانگر فاصله‌ی LO را طی کند،

مدت‌زمان $\frac{T}{8}$ و برای آن‌که از O به P برود، مدت‌زمان $\frac{T}{12}$ طول می‌کشد، در نتیجه کل زمان LP به اندازه‌ی

$$\frac{T}{8} + \frac{T}{12} = \frac{5\pi}{24} \text{ خواهد بود، پس می‌توان نوشت: } \frac{T}{8} + \frac{T}{12} = \frac{5\pi}{24}$$

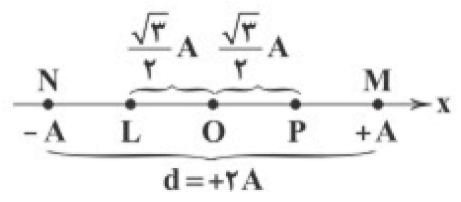
$$\frac{T}{8} + \frac{T}{12} = \frac{5\pi}{24} = \frac{1}{120} \Rightarrow T = 0.04 s$$

تعداد نوسان‌های کامل در مدت‌زمان یک دقیقه را محاسبه می‌کنیم:
 $n = \frac{t}{T} = \frac{60}{0.04} = 1500$
 از آن‌جایی که نوسانگر در هر نوسان کامل، دو بار طول پاره‌خط نوسانی را طی می‌کند، می‌توان نتیجه گرفت که
 $3000 = 1500 \times 2$ بار، طول پاره‌خط MN در هر دقیقه طی می‌شود.

۲۴

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با توجه به این که مسافت مورد نظر، مقدار معینی است، در نتیجه هر چند تندی حرکت جسم در آن ناحیه بیشتر باشد، زمان کمتری طول خواهد کشید تا مسافت پیموده شود.

می‌دانیم که هر چه نوسانگر به مرکز نوسان نزدیکتر باشد، تندی آن بیشتر است، بنابراین باید مسافت $۱۰\sqrt{۳}$ را در اطراف مرکز نوسان در نظر بگیریم. با توجه به تقارن تندی در دو طرف مرکز نوسان می‌توان دریافت که $\frac{۱۰\sqrt{۳}}{۲} = ۵\sqrt{۳}$ در یک طرف و $۵\sqrt{۳}$ در طرف دیگر مرکز نوسان خواهد بود، یعنی در شکل زیر، باید نوسانگر از نقطه‌ی P به نقطه‌ی L برود.

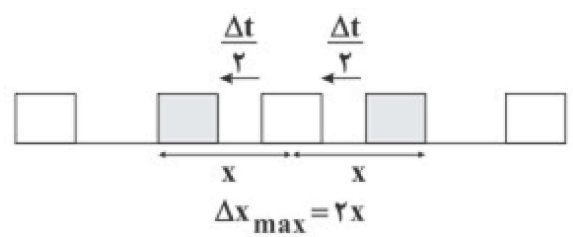
برای محاسبه‌ی v_{max} به صورت زیر عمل می‌کنیم:

$$\Delta t_{PL} = ۲\Delta t_{OP} = ۲\left(\frac{T}{۶}\right) = \frac{T}{۳} = ۰/۲۵ \Rightarrow T = ۳(۰/۲۵) = ۰/۷۵ s$$

$$v_{max} = A\omega \stackrel{\omega = \frac{۲\pi}{T}}{\equiv} A\left(\frac{۲\pi}{T}\right) \xrightarrow[T = ۰/۷۵s]{A = ۰/۱ m} v_{max} = \frac{۱}{۱۰} \times \left(\frac{۲\pi}{۰/۷۵}\right) \Rightarrow v_{max} = \frac{۴\pi}{۱۵} \frac{m}{s}$$

۲۵

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ابتدا $\frac{\Delta t}{۲}$ را محاسبه می‌کنیم:

$$\Delta t = \frac{T}{۳} \Rightarrow \frac{\Delta t}{۲} = \frac{T}{۶} = \frac{T}{۶} \Rightarrow \frac{\Delta t}{۲} = \frac{T}{۶}$$

حاصل $\frac{T}{۴} - \frac{\Delta t}{۲}$ را حساب می‌کنیم:

$$\frac{T}{۴} - \frac{\Delta t}{۲} \stackrel{\frac{\Delta t}{۲} = \frac{T}{۶}}{\equiv} \frac{T}{۴} - \frac{T}{۶} = \frac{T}{۱۲}$$

مقدار $t = \frac{T}{۱۲}$ را در فرم کلی معادله‌ی مکان - زمان نوسانگر ساده قرار می‌دهیم:

$$x = A \cos(\omega t) \Rightarrow x = A \cos\left(\frac{\cancel{۲}\pi}{\cancel{۲}T} \times \frac{\cancel{۲}}{\cancel{۱۲}}\right) = A \cos\left(\frac{\pi}{۶}\right)$$

$$\cos\left(\frac{\pi}{۶}\right) = \frac{\sqrt{۳}}{۲} \rightarrow x = \frac{\sqrt{۳}}{۲} A$$

برای محاسبه‌ی Δx_{max} می‌توان نوشت:

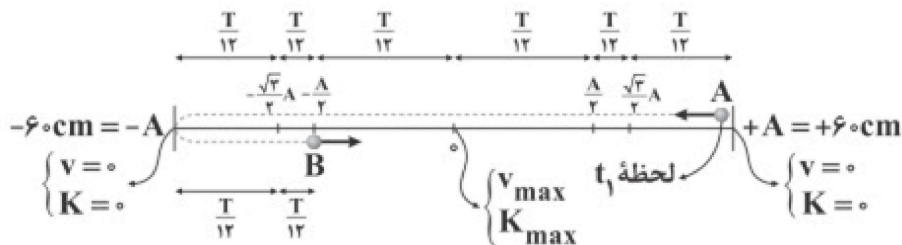
$$\Delta x_{max} = ۲x = ۲\left(\frac{\sqrt{۳}}{۲} A\right) = \sqrt{۳}A \Rightarrow \Delta x_{max} = \frac{\sqrt{۳}}{۲} L$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ابتدا برای محاسبه‌ی دوره‌ی تناوب به صورت زیر عمل می‌کنیم:

$$x = 0.06 \cos\left(\frac{\pi}{3}\right)t \Rightarrow \frac{2\pi}{T} = \frac{\pi}{3} \Rightarrow T = 6s$$

پس از مشاهده‌ی زمان تناوب، مشاهده می‌شود که بازه‌ی زمانی t_1 تا t_2 برابر $\frac{T}{12}$ است و داریم:

$$\frac{t}{T} = \frac{4}{6} = \frac{8}{12} \Rightarrow t = 8 \frac{T}{12}$$

بنابراین از لحظه‌ی t_1 تا t_2 ، نوسانگر مسافت $2A + \frac{A}{2}$ را طی کرده و تندی متوسط آن برابر است با:

$$s_{av} = \frac{l}{\Delta t} = \frac{2 \times 6 + 3}{4} = \frac{15}{4} = 3.75 \frac{\text{cm}}{\text{s}}$$

از طرفی از نقطه‌ی A تا مرکز و از انتهای مسیر تا نقطه‌ی B ، متحرک به مرکز نوسان نزدیک می‌شود و انرژی جنبشی در حال افزایش است.

بنابراین طول بازه‌ی زمانی که انرژی جنبشی در حال افزایش است برابر است با:

$$\Delta t' = 5 \frac{T}{12} = \frac{5}{12} \times 6 = 2.5 s$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ابتدا بردار مکان اولیه‌ی متحرک را به دست می‌آوریم:

$$x = 2 \cos\left(\frac{\pi}{2}t\right) \xrightarrow{t=0} x = 2m$$

بردار مکان، قرینه‌ی بردار مکان اولیه باشد. $x = -2m \Rightarrow$ بردار مکان، قرینه‌ی بردار مکان اولیه باشد.

در ادامه مکان متحرک را در هر یک از گزینه‌ها به دست می‌آوریم تا ببینیم در کدام گزینه، مکان متحرک، قرینه‌ی مکان اولیه نیست.

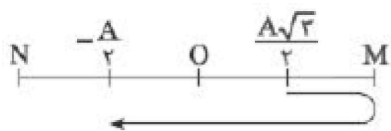
بررسی گزینه‌ها:

۱) پایان ثانیه‌ی دوم : $t = 2s \Rightarrow x = -2m$ ×

۲) پایان ثانیه‌ی چهارم : $t = 4s \Rightarrow x = 2m$ ✓

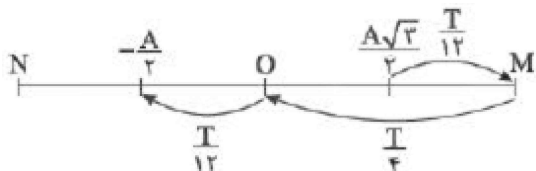
۳) پایان سه ثانیه‌ی دوم : $t = 6s \Rightarrow x = -2m$ ×

۴) پایان دو ثانیه‌ی پنجم : $t = 10s \Rightarrow x = -2m$ ×

اگر بخواهیم در کمترین زمان نوسانگر بعد از یکبار تغییر جهت از مکان $\frac{A\sqrt{3}}{2}$ به $-\frac{A}{2}$ برود باید مطابق شکل از مکان

به انتهای مسیر رفته و سپس به مکان $-\frac{A}{2}$ برود.

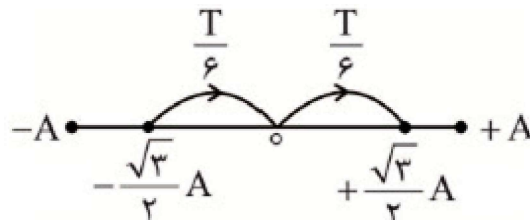
$$\Delta t = \frac{T}{12} + \frac{T}{12} + \frac{T}{12} = \frac{5T}{12} = \frac{1}{6} \Rightarrow T = \frac{2}{5} s$$

$$f = \frac{1}{T} = \frac{5}{2} = 2.5 \text{ Hz}$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در حرکت هماهنگ ساده، در لحظاتی که نوسانگر به مرکز نوسان نزدیکتر است، تندی حرکت آن بیشتر است. پس برای آنکه حداکثر مسافت توسط نوسانگر طی شود، باید به مرکز نوسان نزدیکتر باشد. در نتیجه اگر نیمی از این مدت را در سمت چپ مرکز نوسان و نیمی دیگر را در سمت راست مرکز نوسان قرار داشته باشد، بیشترین مسافت را طی می‌کند:

$$\Delta t_1 = \frac{T}{2} = \frac{T}{6}$$

$$l_{\max} = \frac{2\sqrt{3}}{2} A = \sqrt{3} A \xrightarrow{A=6 \text{ cm}} l_{\max} = 6\sqrt{3} \text{ cm}$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از این اطلاعات باید زمان را استخراج کنیم: ۳۰

$$x_B = -A, x_D = -\frac{A}{2}, x_C = +\frac{A}{2}, x = A \cos \omega t$$

$$\begin{cases} x_C = \frac{A}{2} = A \cos \omega t_C \Rightarrow \cos \omega t_C = \frac{1}{2} \Rightarrow \omega t_C = \frac{\pi}{3} \\ x_D = -\frac{A}{2} = A \cos \omega t_D \Rightarrow \cos \omega t_D = -\frac{1}{2} \Rightarrow \omega t_D = \frac{2\pi}{3} \\ x_B = -A = A \cos \omega t_B \Rightarrow \cos \omega t_B = -1 \Rightarrow \omega t_B = \pi \\ \Rightarrow \frac{2\pi}{T} t_C = \frac{\pi}{3} \Rightarrow t_C = \frac{T}{6} \\ \Rightarrow \frac{2\pi}{T} t_D = \frac{2\pi}{3} \Rightarrow t_D = \frac{T}{3} \\ \Rightarrow \frac{2\pi}{T} t_B = \pi \Rightarrow t_B = \frac{T}{2} \end{cases}$$

$$t_1 = t_D - t_C = \frac{T}{3} - \frac{T}{6} = \frac{T}{6}$$

t_1 مدت زمان رفتن از C به D است. پس:

$$t_2 = t_B - t_D = \frac{T}{2} - \frac{T}{3} = \frac{T}{6}$$

t_2 مدت زمان رفتن از D به B است. پس:

پس نسبت $\frac{t_1}{t_2}$ برابر یک است!

$$a_m = \frac{\pi^2}{2}$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۳۱

$$a = -a_m \cos(\omega t) \Rightarrow +\frac{\pi^2}{4} = -\frac{\pi^2}{2} \cos(\omega t) \Rightarrow \cos(\omega t) = -\frac{1}{2} \Rightarrow \omega t = \frac{2\pi}{3}, \frac{4\pi}{3}$$

$$\Rightarrow \omega(\Delta t) = \frac{4\pi}{3} - \frac{2\pi}{3} = \frac{2\pi}{3} \Rightarrow \omega \times \frac{4}{3} = \frac{2\pi}{3} \Rightarrow \omega = \frac{\pi \text{ rad}}{2 \text{ s}}$$

$$a_m = A\omega^2 \Rightarrow \frac{\pi^2}{2} = A \left(\frac{\pi}{2} \right)^2 \Rightarrow A = 2 \text{ m}$$

$$x = A \cos(\omega t) = 2 \cos \left(\frac{\pi}{2} \times \frac{4}{3} \right) = 2 \times \left(-\frac{1}{2} \right) = -1$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. با توجه به شکل، $\frac{3}{4}T + \frac{T}{6} = 11\frac{T}{12}$ معین شده است، پس: ۳۲

$$\frac{1}{4} = T - \frac{T}{12} = \frac{11T}{12} \Rightarrow T = \frac{4}{11} \text{ s}$$

$$\omega = \frac{2\pi}{T} = \frac{11}{2} \pi \frac{\text{rad}}{\text{s}}$$

$$\Rightarrow x = \cdot / \cdot 2 \cos \left(\frac{11}{2} \pi t \right)$$

مسافت طی شده $L = (10 - 5) \times 2 = 10 \text{ cm}$

$$\bar{S} = \frac{L}{\Delta t} \Rightarrow 1/2 = \frac{0/1}{\Delta t} \Rightarrow \Delta t = \frac{0/1}{1/2} = \frac{1}{12} \text{ s}$$

$$x = A \cos(\omega t) \Rightarrow -5 = 10 \cos(\omega t) \Rightarrow \cos(\omega t) = -\frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \omega t_1 = \frac{2\pi}{3} \frac{\text{rad}}{\text{s}} \\ \omega t_2 = \frac{4\pi}{3} \frac{\text{rad}}{\text{s}} \end{cases} \Rightarrow \omega(t_2 - t_1) = \frac{2\pi}{3} \Rightarrow \omega \times \frac{1}{12} = \frac{2\pi}{3} \Rightarrow \omega = 8\pi = 2\pi f \Rightarrow f = 4 \text{ Hz}$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۳۴

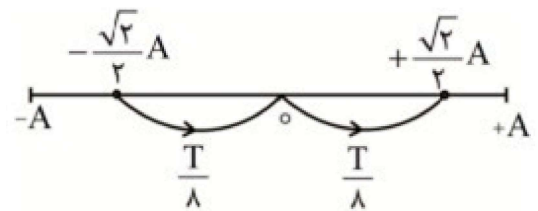
می‌دانیم در لحظه‌ای که سرعت نوسانگر صفر است، نوسانگر در انتهای مسیر قرار داشته و مقدار به‌دست آمده برای x همان دامنه است.

$$v = 0 \Rightarrow 0/2 - 8 \dots x^2 = 0 \Rightarrow 8 \dots x^2 = 0/2$$

$$\Rightarrow x^2 = \frac{2 \times 10^{-1}}{8 \times 10^3} = \frac{1}{4} \times 10^{-4} \Rightarrow x = \frac{1}{2} \times 10^{-2} \text{ m} = 0/5 \text{ cm} \Rightarrow A = 0/5 \text{ cm}$$

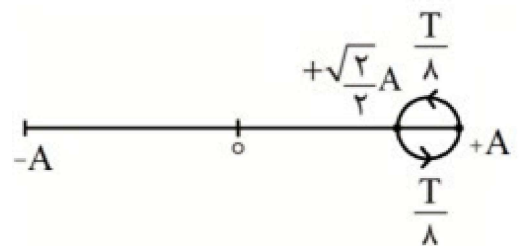
طول پاره‌خط نوسان دو برابر دامنه یعنی ۱ cm است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بیشترین مسافت طی شده به صورت زیر اتفاق می‌افتد: ۳۵

$$l_{\max} = 2 \frac{\sqrt{2}}{2} A = \sqrt{2} A = 1/4 A$$

کمترین مسافت طی شده به صورت زیر اتفاق می‌افتد:

$$l_{\min} = 2 \left(A - \frac{\sqrt{2}}{2} A \right) = (2 - \sqrt{2}) A = 0/6 A$$

$$\frac{l_{\max}}{l_{\min}} = \frac{1/4 A}{0/6 A} = \frac{1}{3}$$

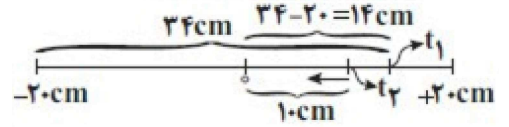
گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۳۶

$$\Delta t = \nu \frac{T}{\lambda} = \frac{T}{\nu} = \frac{\nu}{\nu} = 2s$$

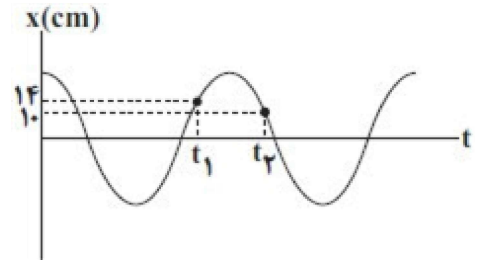
$$f = \frac{1}{T} \Rightarrow T = 2s$$

$$V = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{2\sqrt{2}}{2} = \sqrt{2} \frac{\text{cm}}{s}$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۳۷

با توجه به این که حداقل زمان خواسته شده است، پس متحرک ابتدا به انتهای مسیر نوسان رفته و سپس در بازگشت در لحظه t_2 از ۱۰ سانتی متری نقطه تعادل می‌گذرد. داریم:

$$\omega = 2\pi f = 14\pi \left(\frac{\text{rad}}{s} \right)$$

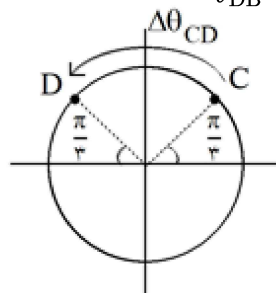
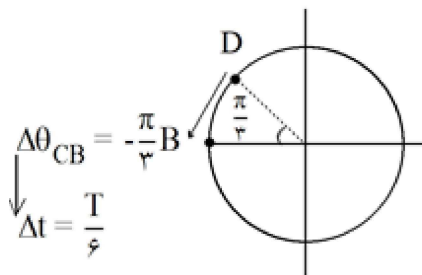
$$\cos \theta_1 = \frac{14}{20} \xrightarrow{\sqrt{\nu} = \nu} \cos \theta_1 = \frac{\sqrt{2}}{2} \Rightarrow \begin{cases} \theta_1 = \frac{\pi}{4} \text{ rad غقق..} \\ \theta_1 = \frac{3\pi}{4} \text{ rad} \end{cases}$$

$$\cos \theta_2 = \frac{10}{20} = \frac{1}{2} \xrightarrow{\text{با توجه به نمودار بالا}} \theta_2 = 2\pi + \frac{\pi}{3} = \frac{7\pi}{3} \text{ rad}$$

$$\Delta t = \frac{\Delta \theta}{\omega} = \frac{\frac{7\pi}{3} - \frac{3\pi}{4}}{14\pi} \Rightarrow \Delta t = \frac{1}{24} s$$

$$\frac{t_{CD}}{t_{DB}} = ?$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۳۸

$$\Delta \theta_{CD} = \frac{\pi}{3} \Rightarrow t_{CD} = \frac{T}{6}$$

$$\frac{t_{CD}}{t_{DB}} = 1$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۳۹

$$x = A \cos \omega t \Rightarrow \frac{x}{A} = \cos \left(\frac{2\pi}{T} t \right) \Rightarrow \frac{\sqrt{3}}{2} = \cos \left(\frac{2\pi}{T} t \right) \Rightarrow \frac{2\pi}{T} t = \frac{\pi}{6} \Rightarrow t = \frac{T}{12} = 2s$$

$$\Rightarrow T = 24s$$

$$x = \frac{\sqrt{2}}{2} \Rightarrow \cos \left(\frac{2\pi}{T} t \right) = \frac{\pi}{4} \Rightarrow t = \frac{T}{8} = 3s \Rightarrow \Delta t = 3 - 2 = 1s$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۴۰

$$\left. \begin{array}{l} x = A \cos \omega t \\ \omega = \frac{2\pi}{T} \end{array} \right\} \Rightarrow t = \frac{1}{6} T : x = A \cos \left(\frac{\pi}{3} \right) = \frac{A}{2}$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با توجه به دامنه‌ی نوسانگر و بسامد نوسان باید مشخص کنیم در زمان t_1 نوسانگر در چه ۴۱

$$\text{مکانی قرار دارد.} \quad \text{دامنه} : A = \frac{12}{2} = 6cm$$

$$f = 50 \text{ Hz} \Rightarrow T = \frac{1}{f} = \frac{1}{50} = 0.02s$$

$$\frac{\Delta t}{T} = \frac{\Delta \varphi}{2\pi} \Rightarrow \frac{0.02}{0.02} = \frac{\Delta \varphi}{2\pi} \Rightarrow \Delta \varphi = \frac{3\pi}{2} \text{ rad}$$

حال با توجه به شکل زیر مسافت طی شده و جابه‌جایی را به دست می‌آوریم:

$$\text{مسافت طی شده} = 2A = 2(6) = 12cm$$

$$\text{اندازه‌ی جابه‌جایی} = A = 6cm$$

$$\frac{\text{مسافت طی شده}}{\text{جابه‌جایی}} = \frac{12}{6} = 2$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. وقتی نوسانگر در مکان $x = +\frac{A}{2}$ است، می‌توان گفت:

$$\cos \theta_1 = \frac{x_1}{A} \Rightarrow \cos \theta_1 = \frac{1}{2} \Rightarrow \begin{cases} \theta_1 = \frac{\pi}{3} \text{ rad} \\ \theta_1 = \frac{5\pi}{3} \text{ rad} \end{cases}$$

با توجه به این‌که در این مسئله عنوان شده است که در آن لحظه نوسانگر در حال حرکت به طرف مرکز نوسان است، پس $\theta_1 = \frac{\pi}{3} \text{ rad}$ می‌باشد و برای θ_2 داریم:

$$\cos \theta_2 = \frac{x_2}{A} \Rightarrow \cos \theta_2 = \frac{-\sqrt{2}}{2} \Rightarrow \begin{cases} \theta_2 = \frac{3\pi}{4} \text{ rad} \\ \theta_2 = \frac{5\pi}{4} \text{ rad} \end{cases}$$

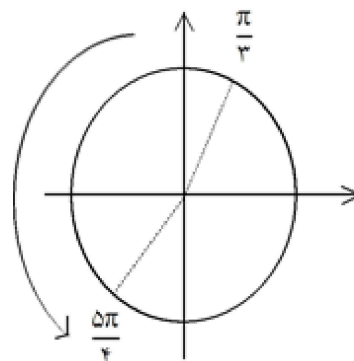
و از آن‌جا که نوسانگر یک‌بار تغییر جهت داده است، پس $\theta_2 = \frac{5\pi}{4} \text{ rad}$ می‌باشد. با توجه به دایره‌ی مثلثاتی شکل

مقابل، در بین دو فاز θ_2, θ_1 ، فقط در بازه‌ی فازهای $\frac{\pi}{3} \text{ rad}$ تا $\frac{\pi}{2} \text{ rad}$ مکان متحرک مثبت است. پس داریم:

$$\Delta\theta = \omega t \Rightarrow \frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{3} = \frac{2\pi}{T} \Delta t_1 \Rightarrow \Delta t_1 = \frac{T}{12}$$

هم‌چنین فقط در بازه‌ی $\frac{\pi}{3} \text{ rad}$ تا $\pi \text{ rad}$ سرعت نوسانگر منفی می‌باشد. بنابراین زمان سپری شده برابر است با:

$$\Delta t_2 = \frac{\Delta\theta}{\omega} = \frac{\pi - \frac{\pi}{3}}{\frac{2\pi}{T}} = \frac{2\pi}{6\pi} \times T = \frac{T}{3}$$

$$\Delta x = x_2 - x_1 = \frac{A}{2} - \frac{A}{\sqrt{2}} = A \left(\frac{1}{2} - \frac{\sqrt{2}}{2} \right) = A \frac{(1 - \sqrt{2})}{2} \Rightarrow |\Delta x| = A \left(\frac{\sqrt{2} - 1}{2} \right)$$

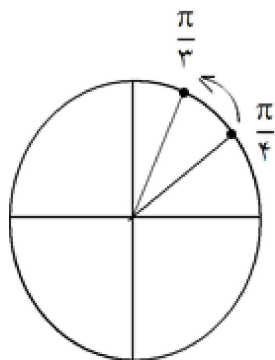
دقت کنید در این جا اندازه‌ی سرعت متوسط مطلوب مسئله است.

برای یافتن حداقل زمان (Δt) ، از دایره‌ی مرجع کمک می‌گیریم، تغییر فاز را می‌یابیم و از رابطه‌ی $\Delta\varphi = \omega\Delta t$ ، Δt را محاسبه می‌کنیم. برای استفاده از دایره‌ی مرجع، زوایایی را می‌یابیم که مکان‌های موردنظر را روی قطر عمودی به دست می‌دهند:

$$(۱) \text{ موقعیت } : x_1 = \frac{\sqrt{2}}{2} A \Rightarrow \cos \varphi_1 = \frac{\sqrt{2}}{2} \Rightarrow \varphi_1 = \frac{\pi}{4} \text{ rad}$$

$$(۲) \text{ موقعیت } : x_2 = \frac{1}{2} A \Rightarrow \cos \varphi_2 = \frac{1}{2} \Rightarrow \varphi_2 = \frac{\pi}{3} \text{ rad}$$

حداقل زمان هنگامی رخ می‌دهد که ذره بدون تغییر جهت از موقعیت (۱) به (۲) برود. تغییر فاز برابر است با:

$$\Delta\varphi = \frac{\pi}{3} - \frac{\pi}{4} = \frac{\pi}{12} \text{ rad}$$

$$\Delta\varphi = \frac{2\pi}{T} \Delta t \Rightarrow \frac{\pi}{12} = \frac{2\pi}{T} \Delta t \Rightarrow \Delta t = \frac{T}{24}$$

$$\bar{v} = \frac{\Delta x}{\Delta t} = A \left(\frac{\sqrt{2} - 1}{2} \right) \times \frac{24}{T} = 12(\sqrt{2} - 1) \frac{A}{T}$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دامنه‌ی نوسان برابر $6m$ می‌باشد، از طرفی با توجه به معادله‌ی مکان - زمان می‌دانیم:

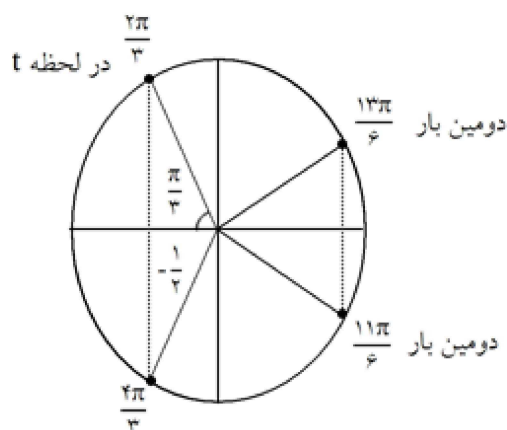
$$\text{Cos } \varphi = \frac{x}{A} \xrightarrow{\text{در لحظه } t} \text{Cos } \varphi = -\frac{3}{6} = -\frac{1}{2} \Rightarrow \begin{cases} \varphi = \frac{2\pi}{3} \text{ ربع دوم } \checkmark \\ \varphi = \frac{4\pi}{3} \text{ ربع سوم } \times \end{cases}$$

چون نوسان‌گر در لحظه‌ی t در حال دور شدن از مرکز است، بنابراین فاز آن $\frac{2\pi}{3}$ (ربع دوم) می‌باشد.

$$\text{Cos } \varphi = \frac{x}{A} \xrightarrow{\text{در لحظه } t+9} \text{Cos } \varphi = \frac{3\sqrt{3}}{6} = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \varphi = \frac{11\pi}{6} \text{ برای اولین بار} \\ \varphi = \frac{13\pi}{6} \text{ برای دومین بار} \end{cases}$$

بنابراین داریم:

$$\Delta\varphi = \omega \cdot \Delta t$$

$$\frac{13\pi}{6} - \frac{2\pi}{3} = \frac{2\pi}{T} \times 9$$

$$\frac{9\pi}{6} = \frac{2\pi}{T} \times 9 \Rightarrow T = 12s$$

$$T = \frac{t}{n} \Rightarrow n = \frac{t}{T} = \frac{60}{12} = 5$$

از طرفی نیز داریم:

بنابراین این نوسان‌گر در مدت یک دقیقه ۵ نوسان کامل را انجام می‌دهد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

$$A = 10\text{cm} = 0.1\text{m}$$

$$f = 25\text{Hz} \rightarrow \omega = 2\pi f = 50\pi \frac{\text{rad}}{\text{s}}, f = 25\text{Hz} \rightarrow T = \frac{1}{25}\text{s} = 0.04\text{s}$$

بیشترین سرعت نوسانگر در لحظه‌ی عبور از نقطه‌ی تعادل است. بنابراین، فاصله‌ی زمانی $\frac{T}{4}$ را چنان تنظیم می‌کنیم که

$\frac{T}{8}$ آن مربوط به زمان قبل از رسیدن به نقطه‌ی تعادل و $\frac{T}{8}$ باقی مانده مربوط به زمان بعد از عبور از نقطه‌ی تعادل باشد.

بنابراین، اگر معادله‌ی مکان نوسانگر را به صورت $x = A \text{Cos}(\omega t)$ فرض کنیم، t_1 و t_2 را به ترتیب برابر با $-\frac{T}{8}$ و $+\frac{T}{8}$

فرض کنیم و x_1 و x_2 مربوطه را حساب می‌کنیم.

$$\left. \begin{aligned} t_1 = -\frac{T}{8} \rightarrow x_1 &= A \text{Cos} \left[\frac{2\pi}{T} \left(-\frac{T}{8} \right) \right] = A \text{Cos} \left(-\frac{\pi}{4} \right) = -\frac{\sqrt{2}}{2} A \\ &\rightarrow x_1 = +\frac{\sqrt{2}}{2} \times 0.1 = +0.05\sqrt{2}\text{m} \\ t_2 = +\frac{T}{8} \rightarrow x_2 &= A \text{Cos} \frac{2\pi}{T} \left(\frac{T}{8} \right) = A \text{Cos} \frac{\pi}{4} = 0.1 \times \frac{\sqrt{2}}{2} = 0.05\sqrt{2}\text{m} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \bar{V} = \frac{\Delta x}{\Delta t} = .$$

1	1	2	3	4
2	1	2	3	4
3	1	2	3	4
4	1	2	3	4
5	1	2	3	4
6	1	2	3	4
7	1	2	3	4
8	1	2	3	4
9	1	2	3	4
10	1	2	3	4
11	1	2	3	4
12	1	2	3	4
13	1	2	3	4
14	1	2	3	4
15	1	2	3	4
16	1	2	3	4
17	1	2	3	4
18	1	2	3	4
19	1	2	3	4
20	1	2	3	4
21	1	2	3	4
22	1	2	3	4
23	1	2	3	4
24	1	2	3	4
25	1	2	3	4
26	1	2	3	4
27	1	2	3	4
28	1	2	3	4
29	1	2	3	4
30	1	2	3	4
31	1	2	3	4
32	1	2	3	4

33	1	2	3	4
34	1	2	3	4
35	1	2	3	4
36	1	2	3	4
37	1	2	3	4
38	1	2	3	4
39	1	2	3	4
40	1	2	3	4
41	1	2	3	4
42	1	2	3	4
43	1	2	3	4
44	1	2	3	4
45	1	2	3	4